

Anton Tšehov

Vanjia Euro

mlamo | Kansallisteatteri

Suomentanut
Paavo Westerberg

VANJA-ENO

© 2014 Paavo Westerberg
www.paavowesterberg.com
ISBN 978-952-215-544-3

Käännöksen esitysoikeuksia valvoo Agency North

SARJA
Kansallisteatteri/ntamo 5/2014

ULKOASU
Make Copies

ETUKANNEN VALOKUVA
Eero Aho (vas.) ja Seppo Pääkkönen, kuvannut Stefan Bremer

TAKAKANNEN VALOKUVA
Krista Kosonen (vas.), Eero Aho, Emmi Parviainen ja Kristo Salminen,
kuvannut Stefan Bremer.
Molemmat kuvat Kansallisteatterin esityksestä, ohj. Paavo Westerberg.

VALMISTAJA
BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2014
ntamo
www.ntamo.net

Anton Tšehov

VANJA-ENO

Suomentanut

Paavo Westerberg

yhteistyössä

Eva Buchwaldin kanssa

Suomen Kansallisteatteri

ntamo

Kantaesitys Suomen Kansallisteatterin suurella näyttämöllä,
ohjaus Paavo Westerberg
17.9.2014

HENKILÖT

Vanja-eno

Astrov

Jelena

Sonja

Professori Serebrjakov, Sonjan isä

Maria Vasiljevna, Vanjan äiti

Telegin, köyhtynyt tilanomistaja

Marina, vanha lastenhoitaja

ENSIMMÄINEN NäYTÖS

(Valaistuu. Paikalla ovat Astrov ja Marina.)

MARINA

Otaksä teetä?

ASTROV

Ei tee mieli.

MARINA

Entäs pieni vodkaryyppy?

ASTROV

Ei kiitos. Mä en juo joka päivä. Onpa jotenki painostavaa.

(Tauko.)

ASTROV

Njanja. Kauas me nyt ollaan tunnettu?

MARINA

Kauanko? Voi luoja, tää mun muisti. Sä tulit näille seuduille... mitä? Sonjan äitiki eli vielä... Hänen kahtena viimesenä talvena kävit meillä... Eli siitä on mitä... ? Ykstoista vuotta ... Tai ehkä kauemminki... ?

ASTROV

Oonks mä sun mielestä muuttunu siitä? Niistä ajoista?

MARINA

Olet. Sä olit nuori mies sillon. Komee. Nyt sä oot vanhentunu. Sen näkee naamasta. Kyllähän sulle on viina maistunu.

ASTROV

Nii. Kymmenessä vuodessa musta on tullu toinen mies. Ja tiedätkö miks? Tiedätkö miks Njanja? Koska mä oon tehny liikaa töitä. Aamusta iltaan tien päällä, ei hetkeekään omaa aikaa, maata öisin peiton alla siinä pelossa, että joku tulee ja repii ylös ja taas tarvitaan lääkäriä jossain. Koko sinä aikana, joka me ollaan tunnettu, niin mulla ei oo ollu yhtä ainotta vapaapäivää. Kai siinä nyt vanhenee. No, oli miten oli, elämä on ikävää, typerää, likasta puuhaa. Elämä vajottaa, se vajottaa, vähän niinku joku suo. Ja ympärillä vaa kummallisia ja puolihulluja tyyppejä, kaikissa tyypeissä on jotai outoo. Ja ku elää tämmösten tyyppien keskelä pari-kolme vuotta, sitä alkaa ite muuttua ihan samanlaiseks. Niin se vaan on. Se on väistämätöntä. Se on kohtalo. Kato nyt näitä viiksiä. Idiottimaiset viikset. Mä oon muuttunu samalla tavalla kummalliseks, Njanja. Ihan idioottia musta ei vielä oo tullu, luojan kiitos, aivot toimii vielä, mutta mun tunteet on muuttunu valjuiks. Mä en haluu mitään, mä en kaipaa mitään, mä en rakasta ketään. Paitsi sua ehkä. Mulla oli lapsena samanlainen hoitaja.

MARINA

Pitäskö sun syödä jotain?

ASTROV

Ei kiitos. Tossa loppukeväästä, suuren paaston kolmannella viikolla, mä ajoin Malitskojen-kylään... Siellä riehu pilkkukuumepidemia. Kaikki tuvat oli täynnä potilaita. Likaa, löyhkää, savua, vasikat viru lattialla potilaiden kainalossa, pikkuporsaas myös. Mä ahersin koko päivän, istumatta, saamatta ruuan muruakaan, ja ku mä vihdoon oon kotona, mua ei vielääkään päästetä lepäämään, sinne oli tuotu rautatieltä yks vaihdemies, mä asetin hänet pöydälle, et mä voisin tehdä leikkauksen, mut hän meni ja kuoli siihen pöydälle, just ku mä olin ehtiny antaa vähän kloroformia. Ja mitä tapahtuu, silloin ku niitä vähiten olis tarvittu, niin mussa herää yhtäkkiä nää tunteet, ja omatunto alko kirvellä,

”

Voi hyvä jumala. Mä oon 47 vuotta.

Jos mä elän – sanotaan vaikka 60 vuotiaaks, nii mulla on vielä
kolmetoista vuotta edessä. Se on ihan helvetin pitkä aika?”

”

Venäläisen mestarin klassikkonäytelmä Paavo Westerbergin suomennok-
sena, jonka kiitetty ensi-ilta oli Kansallisteatterissa 17. syyskuuta 2014.

”Tšehovin ihmiset puhuvat paljaasti ja asettavat itsensä niin alttiiksi, että
näin lähelle tulevina heidän seuraansa janoaa. Ohjaajan paneutuneen ja
syvästi myötätuntoisen otteen, maalinsa löytävän sarkasmin sekä oma-
kohtaiselta vaikuttavan näyttelijäntyön lisäksi Westerbergin uudella, pu-
hekielisellä suomennoksella on varmasti osuutensa tähän läheisyyteen.”

– Suna Vuori, *Helsingin Sanomat*

